

HOOFDSTUK 2 GOD EN RELIGIE 16 pag.

Het was natuurlijk niet alleen spelen in de duinen! Weer terug zijnde in Scheveningen, moest ik daar ook weer naar school. Ik ging naar de “School met den Bijbel”, met “godvrezende” schoolmeesters en juffrouwen, onder andere meester Pronk, de vader van Jantje! M'n vader was zelf ook onderwijzer en gaf ook les aan zo'n soort school, gelukkig niet dezelfde. Zijn school lag vlak bij de haven en hij onderwees leerlingen van de laatste klas, waarin veel jongens toekomstige vissers waren. Na de oorlog zat er zoveel vis in de Noordzee dat vissen een goede business was en veel jongens gingen in de visserij. Ze begonnen als “ofhawwers” en “reipschieters”. Die beroepen zullen wel niet meer bestaan, maar in die tijd viste men nog met een kilometerslang net, “de vleet”, op haring. En als aankomende visserjongen moest je dan helpen bij het te water laten en ophalen van de vleet: het net afhouden en de “reep” (touw) schieten (afrollen), denk ik. Vissen met de vleet is er nu niet meer bij, men heeft intussen andere methodes! Vis “bij de vleet” is er trouwens ook al lang niet meer.

Op de Koningin Emmaschool moest ik niet alleen psalmen maar ook gezangen leren en allerlei verhalen aanhoren: “gelijkenissen” over de “barmhartige Samaritaan” en de “verloren zoon”, over de “talenten”, “de wijze en de dwaze maagden”. Best interessante verhalen hoor, maar... dan kwam er weer allerlei geneuzel over moraal en de “Heere” en zo. Ook vertelde men over wonderen: “De bruiloft te Kana, waar water in wijn veranderd werd, de weduwe van Zarfath met haar fles olie die maar bleef schenken, de wonderbare visvangst”, moet ik dat allemaal voor waar aannemen? Jezus die over water liep, Petrus zakte er trouwens doorheen, want hij had onvoldoende geloof! Moet ik dat dan allemaal “geloven?” Ja, want dat is juist “Het Geloof!”, kreeg ik te horen. Kana ligt trouwens in Libanon hoorde ik pas, of zijn er meer Kana's?

Kerk

Intussen was de jonge Jacob al een wat grotere jongen geworden en mocht (moest) Zondags met pa en ma mee naar de kerk, naar de “Badkapel”, een nogal typisch uitzierende kerk. Het is een Romaansachtige kerkgebouw met twee ronde in plaats van spitse torens. Kwam je binnen dan was er ook nog iets bijzonders: achter in de kerk stonden, een beetje apart gezet, drie grote, mooie stoelen van licht hout, het waren eigenlijk “tronen”. Ja hoor, inderdaad, die waren bestemd voor de Koningin en haar hofdames. Wilhelmina was namelijk bij haar terugkomst uit Engeland in een villa op Scheveningen gaan wonen. Ze vond het blijkbaar niet gepast om in één van haar paleizen te gaan wonen. Ik denk dat ze zo een gebaar wilde maken naar haar arme volk! Nederland was na de oorlog zo kapot, zo arm, zo uitgemergeld dat zij besloot in een “gewoon” huis, aan de Nieuwe Parklaan vlakbij de Badkapel, te gaan wonen. Nou, als de Koningin in de kerk was, en dat gebeurde vaak, dan was dat natuurlijk wel héél interessant en zat de kerk goed vol.

Dat kerkbezoek beviel me niks. Zo'n kerkdienst begint met een gebruikelijke ritueel: zingen, staan, bidden, zitten enzovoort, dat was nog wel uit te houden. Dat zingen vond ik trouwens best prettig, alleen die rare woorden: “Grote god, wij loven U, Heer o sterkste aller sterken!” Was deze man zo sterk? Maar dan... dan begon de preek! De dominee leidde in met een bijbeltekstregel, vertelde een redelijk interessant verhaaltje, en dan kwam het: de Heere werd erbij gehaald en dan volgde er een woordenbrij waar ik eigenlijk nooit iets van gesnapt heb. Ik was echt wel een serieus jongetje en ik heb 't echt geprobeerd, maar ik heb nooit een hele preek uit kunnen horen. Vroeger of later, meestal al tamelijk vroeg, dwaalden mijn gedachten af en kon ik mij absoluut niet meer concentreren op die rare woorden van de dominee.

Zelfs nu, als ik wel eens voor een begrafenis naar de kerk moet, of het nou Rooms of Protestants is, tijdens de “preek” dwalen mijn gedachten af. Zou ik dat alleen hebben, luisteren al die andere mensen echt aandachtig? Het lijkt er wel op. Maar... welk percentage van de toehoorders zou werkelijk luisteren? Zouden het niet allemaal huichelaars zijn? Dat kan haast niet. Ik denk tóch dat velen echt luisteren. M'n moeder hoorde ik wel eens aan anderen vertellen dat “de dominee zo mooi gepreekt had”. Maar waarom vond ik het dan niks? Ik begon me steeds meer af te vragen wat ik toch aan moest met “Het Geloof”. De meester had op school al eens verteld over het hiernamaals, de hemel dus. “Waar is die dan, wat is dat precies, wat houdt deze hemel eigenlijk in, wat doe je daar zoal?” vroegen we voorzichtig. “Welnu,” legde de meester uit, “daar loof en prijs je de Heer”. “De hele dag?” “Ja, de hele dag!” En niet alleen dat, nee: eeuwig, altijd, jaar in jaar uit, duizenden jaren lang en nog langer. Ik besloot dat ik daar absoluut geen zin in had en ik denk dat ik daar niet alleen stond, maar... niemand durfde dat te zeggen. Mijn besluit stond echter vast, ik had geen zin in eeuwig loven en prijzen! Dan maar liever naar de hel! Maar, wat houdt de hel eigenlijk in? “Een eeuwige vakantie is een goede definitie van de hel” zei George Bernard Shaw ooit! Ik besloot helemaal nergens naar toe te gaan. Ik zou wel zien.

Zondagsschool

Ik moest ook naar de Zondagsschool. Daar vertelden ze ook weer allerlei geestelijke verhalen en je leerde weer nieuwe liederen. “Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht, dat wij zijn als kaarsjes brandend in de nacht.....” Jongens, jongens wat moet ik daar nu weer mee, “wat heb dat nou voor nodig?” Nog zo eentje: “ ‘t Scheepke onder Jezus’ hoede, me-èt zijn kruisvlag hoog in top, neemt als arke der verlossing, à-àllen die in nood zijn op.” Wie verzint zo iets? Wat willen ze daar mee zeggen? Denken ze me daarmee over de streep naar het paradijs te trekken?

Met de Kerst zongen we: “Ere zij God in de hóóóóge, ere zij god enz. enz. ’t ging maar door. Dan weer van die kaarsjes, brandend in de nacht...” En iets met “Kyrie Eleis”. Dan was er ook nog: “Er ruist langs de wolken een lieflijk geluid!” Echt heel mooi, en ’t zingen met z’n allen was eigenlijk helemaal niet zo onaangenaam, maar wij (m’n broer en ik) besloten toch niet meer naar deze flauwe kul toe te gaan. Dat was echter niet zo eenvoudig. Van onze ouders moesten we er naar toe! En als we stiekem niet gingen, kon je verlinkt worden. Het was dus zaak om een goed verhaal te hebben als we weer thuis kwamen. “Waar hebben ze ’t over gehad?” vroeg m’n moeder streng? Nou, dat hadden we afgesproken, we paktten elke keer een ander verhaal, want we kenden intussen behoorlijk wat bijbelse verhalen. “Nou, waar ging het over?” “Eh. over Jacob en Ezau. Ezau kwam van de jacht terug en had flinke trek. Jacob stond in de keuken en was linzenmoes aan ’t bereiden. ’t Rook goed en ’t zag er lekker uit. ‘Laat mij slobberen van dat rode, dat rode daar’, probeerde Ezau. “Da’s goed, maar dan moet ik het eerstgeboorterecht hebben van je”. Je houdt het toch niet voor mogelijk, zulke stokoude, maar toch onvergetelijke verhalen! In de nieuwe vertaling staat het trouwens wat anders, wat “moderner”: Ezau tegen Jacob: “*Gauw, geef me wat van dat rode dat je daar kookt, ik ben doodmoe!*” “*Man, ik sterf van de honger.....*” Lees maar na in Genesis 25. (Jullie hebben toch wel een bijbel?)

Die linzenmoes leek me trouwens best lekker, ik begon wel trek te krijgen in linzen. Maar... niemand in Nederland at toen linzen of linzenmoes. Ik heb lang moeten wachten, maar tientallen jaren later, in Spanje, daar zag ik zomaar linzen en we (m’n vrouw en ik) zijn ze gaan eten, best lekker. En nu..., nu zie je ze ook weer in de Nederlandse supermarkten te koop!

Om dat eerstgeboorterecht te bemachtigen moest Jacob (die uit de bijbel dus) daarna nog wel z’n blinde vader Izaäk belazeren met geitenvelletjes om z’n polsen, want Ezau was

nogal behaard en Jacob glad, enfin lees het maar na in de bijbel. Let dan eens goed op want het verhaal klopt niet: Izaäk hoorde toch aan de stem dat 't Jacob en niet Ezau was? Hij liet zich dus willens en wetens belazeren. "Mundus vult decipi, ergo decipiandum": de wereld wil bedrogen worden, dus wordt ze bedrogen.

Dat verhaal over Jacob, de zoon van Isaäk en Rebecca, intrigeert me trouwens nogal, misschien omdat ik zelf Jacob heet? Ik las dat Rebecca in de gaten had dat ze in verwachting was (niet "zwanger", want dat woord gebruik je als het niet de bedoeling was....) van een tweeling, want die hadden in de baarmoeder al bonje en dat merkte ze duidelijk! Toen de geboorte van de tweeling zich aankondigde, kwam eerst Ezau tevoorschijn, rossig en geheel behaard, 't leek wel of hij een bontmanteltje aanhad. Daarna kwam Jacob (onbehaard), die meteen Ezau bij de hiel (of de "verzenen") beetpakte! Daarom werd hij "Jacob" genoemd, volgens de vertalers een woordspel tussen de naam "Ja'aqov" en het woord "eqev" (Hebreeuws voor hiel). Ik heet dus eigenlijk: "hienenlichter, hij die de hiel beet pakt!" Nou ja dat weet ik dan ook weer! In ieder geval betekent het niet "bedrieger" wat velen denken!

M'n broer en ik gingen af en toe toch nog wel naar Zondagsschool, maar als 't mooi weer was niet. Dan spraken we goed af welk bijbelverhaal we zouden nemen en waren zo redelijk goed voorbereid op eventuele lastige vragen van onze moeder! Zodoende kennen we nu toch nog best wel veel bijbelverhalen en dat is mooi meegenomen!

Later ging ik ook naar catechisatie, gelukkig heb ik daar weinig van opgestoken en alleen onthouden, dat ik 't pure tijdverspilling vond en dat het bijzonder saai was. Wat een onzin allemaal!

Langzamerhand gingen we steeds minder en minder naar de kerk. M'n vader ging wèl, maar dan vaak alleen. Dit heeft uiteindelijk tot een totale breuk met de kerk geleid! Mijn vader was namelijk intussen "Hoofd der School" geworden en moest op 't matje komen bij het schoolbestuur, waarin veel dominees zaten. Hem werd verweten te weinig met de hele familie naar de kerk te gaan. Dat was de druppel: na 25 jaar trouwe dienst op dezelfde school werd hij als een kleine jongen terechtgewezen. Het was een enorme stap voor hem, maar hij besloot ontslag te nemen. Schoolhoofd zijn vond hij sowieso niets, veel te veel aan je hoofd, vergaderingen, laat naar huis en ondanks dat, nauwelijks meer salaris. Hij werd leraar "AVO" (algemeen vormend onderwijs) aan de openbare ambachtschool vijfhonderd meter verderop, kreeg nog meer salaris ook en was van toen af een stuk gelukkiger. Naar de kerk gingen we niet meer.....

Godsdienstonderwijs

Ik zat intussen op 't "Christelijk Lyceum" in huize "Zandvliet" aan 't Bezuidenhout. Dat 't een Christelijke school was, was eigenlijk nauwelijks te merken. Er werd voor en na de les gebeden, maar dat werd door de meeste leraren zo verschrikkelijk slecht afgeroffeld, totaal zinloos, m'n twijfels over 't geloof werden steeds meer bevestigd, die leraren geloofden er zelf ook niets van, maar deden vanwege hun baan maar alsof.

We kregen ook "Godsdienstonderwijs", van een dominee, "Wielenga", trouwens een aardige man! Maar... dit betekende niet alleen dat ik weer naar allerlei gezemel moest luisteren, maar dat ik nu ook nog van alles moest leren over "Het Geloof", want je moest een enigszins acceptabel cijfer op je rapport zien te krijgen. De naam "godsdienstonderwijs" was trouwens volkomen misplaatst: je leerde alleen over 't Christelijk geloof, helemaal niets over de Islam, laat staan over andere godsdiensten als Boeddhisme en Hindoeïsme. Wel iets over het Joodse geloof maar vooral kreeg ik van alles te horen over het Rooms Katholieke geloof. Het Rooms Katholicisme deugde totaal niet, volgens de dominee. Maarten Luther dat was de man die het indertijd allemaal aan de kaak gesteld had met z'n stellingen aan de deur van de

kerk, waardoor de reformatie was ontstaan. Ook had hij stiekem de bijbel vertaald in het Duits waardoor het gewone volk eindelijk de bijbel kon lezen.

Onze geschiedenisleraar, Piet Foeken, deed ook een duit in 't zakje: inquisitie, aflaten, vagevuur: de Roomse kerk was knudde en 't was een zegen dat Luther daar tegenin gegaan was. Die man gaf geen normale geschiedenisles, nee, hij gaf les in kerkgeschiedenis!

Volgens die leerlui op school was het volgende helemaal verschrikkelijk: de "Roomsen" aanbidden beelden en dat mag niet volgens het tweede gebod. Ik heb 't nog maar eens nageslagen en daar staat het volgende:

"Gij zult U geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken van hetgeen boven in de hemel is, noch van hetgeen onder op de aarde is, noch van hetgeen in de wateren onder de aarde is."

Wat staat hier nou eigenlijk? Geen gesneden beeld! Dus wel gegoten, of geboetseerd? Bij nader inzien denk ik toch van niet. Er staat ook: *"noch enige gelijkenis"*. Dus niet alleen geen beelden, maar ook geen schilderijen, geen tekeningen, geen foto's enzovoort? Dat zijn toch ook "beelden"? En waarvan dan allemaal niet? Niet van vogels? Niet van sterren (*hetgeen boven in de hemel is*) niet van vissen (*noch van hetgeen in de wateren etc*) en, ik ben bang ook niet van dieren of mensen. En evenmin van planten en bloemen: (*noch van hetgeen onder op de aarde is*)? Volgens mij heeft "God" (of was het Mozes zelf?) geprobeerd het zo te formuleren dat hij in één klap alles te pakken had, geen uitzonderingen! Maar het gebod gaat verder:

"Gij zult U voor die niet buigen, noch hen dienen, want Ik de Heere, Uw God, ben een ijverig God, die de misdaad der vaderen bezoek aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde lid dergenen die Mij haten en doe barmhartigheid aan duizenden dergenen, die Mij liefhebben en Mijn geboden onderhouden."

Wat betekent dít nu weer allemaal? God gaat er dus blijkbaar vanuit dat het maken van beelden, ondanks z'n verbod, toch gebeurt, maar dat je "die" dan toch in ieder geval niet mag dienen. En.. je mag er dus ook niet voor buigen. En o wee als je het wel doet. Ook je kinderen, kleinkinderen en nog veel verder zal hij "bezoeken". Mag je ze dan wel aanbidden? Ik denk van niet. In het eerste gebod stond al:

"Gij zult geen andere Goden voor mijn aangezicht hebben".

Helemaal duidelijk is deze zin niet, maar het komt er volgens mij toch wel op neer dat God geen andere goden duldt, ze in ieder geval niet wil zien. Achter z'n rug wel? Maar hij ziet toch alles? Ik begrijp dit dus niet goed. En wat wil hij zeggen met "Ik ben een ijverig God"? Is hij zo ijverig in het "bezoeken"? Het zal wel weer verkeerd vertaald zijn en ná-ijverig (jaloers) betekenen, trouwens niet zo'n beste eigenschap voor een God!

Die dominee en die leraar van ons hadden dus wel degelijk een punt, waar het ging om de "Roomsen" met al hun heiligenbeelden: zij waren (en zijn nog steeds) verkeerd bezig. Maar... hebben al die pausen en de bisschoppen en de pastoors de tien geboden dan nooit gelezen? Zouden ze daarom alles in 't Latijn doen? De "gelovigen" onwetend houden? Wilden ze niet dat die het te weten zouden komen dat dit alles in de bijbel staat? Maar intussen weten "ze", de gelovigen dus, het wel en niemand zegt er wat van. Hoe kan dit toch. Is mijn uitleg verkeerd? Als ik er als weldenkend mens over nadenk zegt het tweede gebod in 't kort: "Maak maar geen beelden en zo, want die zou je wel eens kunnen "dienen" (verafgoden?) en dat mag niet!" Een vreemd gebod waar eigenlijk niemand zich aan houdt,

zeker de Roomse kerk niet. Is dat nu de “Heilige Schrift”? Dit gebod was vroeger natuurlijk ook de aanleiding tot de beeldenstorm, waar de “Roomsen” dus uiteindelijk niets van geleerd hebben!

Intussen is het 2004 geweest en is er een nieuwe vertaling van de bijbel, “in begrijpelijke, moderne taal”, zoals in het nieuws verteld werd. Ik was natuurlijk nogal benieuwd hoe het tweede gebod er nú uit zou zien! Zou het nu duidelijker en begrijpelijker zijn? Hier komt het:

“Maak geen godenbeelden, geen enkele afbeelding van iets beneden op de aarde of in het water onder de aarde.”

Dit nu is vreemd. Hebben ze het vroeger dan verkeerd vertaald? Hier staat toch heel wat anders? “Gesneden beelden” heten nu “godenbeelden”. Dat is ten minste opgelost. Maar..... je mag dus nog steeds geen tekeningen, schilderijen, foto’s, beelden, houtsnijwerk etcetera maken.

“Kniel voor zulke beelden niet neer, vereer ze niet, want ik, de HEER uw God, duld geen andere goden naast mij.”

Dit is ook behoorlijk anders hoewel de strekking nog wel dezelfde is. Maar... mag je ze (die beelden) nou echt niet maken of mag je ze wel maken, maar niet vereren en er voor knielen?

Dat “dubbele” van dit tweede gebod: “Je mag geen (gesneden) beelden maken, maar... als je ze toch maakt mag je ze niet aanbidden!”, doet mij denken aan het dubbele bordje op een terrein aan de overkant van onze woning. Het eerste bordje heeft het symbool “verboden voor honden”. Het tweede bordje zegt: “Maar als ze er tóch komen mogen ze niet kakken!”

Fig 2. 1 “Tweedegebod” bordjes

Ook volgens de nieuwe vertaling van dit tweede gebod, blijkt de Roomse kerk in ieder geval nog steeds goed mis te zijn. We gaan verder:

“Voor de schuld van de ouders laat ik de kinderen boeten en ook het derde geslacht en het vierde, wanneer ze mij haten, maar als ze mij liefhebben en doen wat ik gebied, bewijs ik hun mijn liefde tot in het duizendste geslacht.”

Nou, ook hier staat weer heel iets anders. Dat “ijverige” van God is geheel verdwenen en barmhartigheden aan duizenden is “liefde tot in het duizendste geslacht” geworden. Hadden ze het vroeger zo mis met de vertaling? Ik heb begrepen dat deze nieuwe bijbelvertaling tot stand is gekomen met behulp van de oorspronkelijke Hebreeuwse, Griekse en Aramese tekst. De vraag is dus: is het vroeger verkeerd vertaald en nu goed of andersom?

Ik begrijp er steeds minder van, maar ga toch maar rustig verder met tekenen, schilderen en fotograferen en ben ook nog van plan dierenbeeldjes te gaan houtsnijden! In ieder geval heb ik er al flink wat, want ik ben gek op houten beeldjes!

Fig. 2.2 Gesneden beelden....

Ik herinner me nog wel een voorval uit begin zestiger jaren. Ik was toen “zeeman”, voer op een olietanker en we deden op een keer de havenstad Port Soedan in de Rode Zee aan en ging daar dus “de wal op”, in landrottentaal “passagieren”, met enige kornuiten. Na enig soebatten kregen we een autootje van de agent, een Lloyd, zo’n klein Spartaans autootje met een triplex dakje en een tweetaktmotortje. We tuften vrolijk door het stadje en kwamen bij een echte Oosterse

markt, met kamelen, Arabische types, hopen witte en rode kool en andere exotische zaken, ’t leek wel een schilderij. Snel een paar fotootjes maken dus (met de “Exacta Varex”). We stapten uit, ik pakte m’n fototoestel, keek door de zoeker en zag de hele meute opstaan en op me toe stuiven. Ik heb snel m’n fototoestel weggedaan en de marktlui werden weer rustig. Helaas had ik nog niet afgedrukt dus... geen foto. Wat ik toen wel gehoord en begrepen heb is, dat je Moslims niet mag fotograferen!

Zou de Koran ook zo’n gebod hebben? Toch maar eens kijken in de Koran.

’t Probleem met de Koran is dat dit een verzameling uitspraken van de profeet Mohammed is, die niet al te systematisch opgeschreven zijn. Het is dus nog wel even zoeken. Intussen heb ik begrepen dat er in de mozaïeken, in Marokko en zo, altijd abstracte figuren voorkomen en geen mensen en dieren. Ook de moslims blijken dus geen (“gesneden?”) beelden” van mensen en dieren te mogen maken! Nu snap ik ook waarom die “leeuwen” in het Alhambra in Granada helemaal niet op leeuwen lijken, het zijn nogal vormloze wezens! Maar... staat er wat over in de Koran? Of, staat het soms in de islamitische wet, de “Sjaria”? Men zegt van wel. Een echt duidelijk verbod heb ik in de Koran echter (nog) niet gevonden! Wel staat er:

Er is geen god behalve Allah en Mohammed is zijn profeet. Aanbidt derhalve Mij alleen!

Maar... mag je daarom geen foto’s nemen, geen portretten schilderen, geen beeldjes snijden of boetseren? Vreemd! Wat dat betreft is de bijbel met z’n geboden iets duidelijker!

Ik kom nog wel eens in een kerk. Kerken zijn vaak geweldig mooi en indrukwekkend, je voelt er wat! Wat? Ja, dat kan ik ook niet verklaren. ’t Zal wel met m’n christelijke opvoeding te maken hebben. Op vakantie, als ik in een vreemde stad ben, werp ik graag een nieuwsgierige blik in de kerken aldaar, het is er altijd lekker koel, de architectuur is meestal bijzonder en vaak zeer interessant. Die kerkgebouwen zijn vaak heel sfeervol en imposant. Toch nog wat goeds overgehouden! Neem de Dom van Keulen, daar hebben ze zo’n honderd jaar aan gebouwd, dat zou men vandaag de dag niet meer doen (lees kunnen). Kom je in een kerk dan zie je meteen dat de Roomse kerken vol staan met allerlei beelden en schilderijen! In de Hervormde kerken is het één en al soberheid. Maar wel een kruis! Mag dat dan wel? Blijkbaar!

Ik was nog helemaal niet zo oud toen een (hervormde) buurjongen van me ging trouwen met een Rooms meisje. Ik mocht mee! Een beetje nieuwsgierig, ik had toen nog nooit een Roomse dienst meegemaakt, volgde ik het spektakel en wat zag ik? Na de inzegening ging de bruid naar het beeld van “Maria”, althans later begreep ik dat het een beeld van Maria, “de moeder van God”, was. En ze maakte een “kniks” (boog haar knieën, dus een soort knielen), sloeg een kruis en bad tot Maria! Nou volgens mij kan je niet duidelijker het eerste en tweede gebod overtreden dan op die manier. Kennen de Roomsers de

tien geboden niet? Ik was het op dat moment helemaal eens met de protestantse schoolmeesters en leraren die me indertijd hun visie op de RK kerk ingeprent hebben, achteraf gezien je reinste indoctrinatie ten gunste van hun eigen “geloof”. Het enige wat ik kan bedenken is dat God dit bidden voor Maria toch maar door de vingers ziet omdat Maria de moeder van Jezus is en die zou “de zoon van God” zijn. Ook Paus Joanni Pauli (de tweede) is een Mariavereerder, las ik, dus hij kent de tien geboden ook niet! Schriftgeleerden, leg het mij eens uit! Hoe kan dit allemaal? Kennen jullie dat tweede gebod niet?

Natuurlijk heb ik hier wel eens met Roomse mensen over gepraat, maar nooit een bevredigend antwoord gekregen. Ik moest het “anders zien”. Wat ik ook merk is, dat de Roomsers veel minder van de bijbel weten dan ik, sceptische ex (of on)gelovige! Blijkbaar houdt de Roomse kerk z’n volgelingen nog steeds het liefst onwetend!

Indertijd (in 1664) hadden we in Nederland de beeldenstorm. Dat was, hoewel uit protestants oogpunt gezien wel begrijpelijk, nou ook weer niet nodig. Als het waar is dat de “Roomsers” de bijbel toen niet konden en mochten lezen en alles in ’t Latijn was, dan kenden ze dat tweede gebod dus niet eens. En de mens (ook ik) zoekt nu eenmaal symbolen en houvast, al zijn het maar strohalmen. Wat is dat toch met de mensheid. Iedereen loopt maar min of meer kritiekloos achter alles aan onder het motto: baat het niet, schaden doet het ook niet, denk ik. Onder dat motto schuilt allerlei bijgeloof! Zo heb ik zelf brandende kaarsjes neergezet bij de kerk in Kevelaer. Een kaarsje “offeren” voor een (zieke) kennis of familielid, eigenlijk volkomen onzinnig, maar je weet immers nooit? Nog vreemder, niemand vindt het gek!

En...is Jezus eigenlijk wel de zoon van God? Dat was toch eigenlijk gewoon een beetje bijzonder (“paranormaal”?) iemand met wat “gaven”. Nou ja, over water lopen is natuurlijk toch wel een bijzondere gave! Volgens de Koran is Jezus trouwens gewoon één der profeten en dat lijkt mij inderdaad veel aannemelijker!

Over de “onbevleete ontvangenis” wilde ik het eerst niet hebben, maar.... onlangs las ik dat een Romeinse soldaat, een zekere “Panthera”, de vader van Jezus zou zijn.....! Maria was toen al met Jozef, maar ja, Maria was ook maar een mens! En de Mariahemelvaart? Niks over te vinden in de bijbel. Trouwens Jezus zelf zou bij Maria Magdalena kinderen hebben verwekt, waarvan de afstammelingen, volgens hardnekkige geruchten, nu nog in Frankrijk en Engeland wonen! Dan Brown heeft er een “factieve” bestseller over geschreven, dus of dat echt waar is?

En dan hebben we nog het “biechten”. Dat is intussen grotendeels afgeschaft, maar eeuwenlang heeft dit fenomeen bestaan. Toen ik tijdens de oorlog in Leidschendam woonde merkte ik al snel dat ik als “protestant” in de minderheid was: “Veur”, de oude naam voor Leidschendam, was (is?) een Rooms dorp. Er staat een hele grote imposante Roomse kerk en een veel kleiner protestants kerkje, een soort peperbus, waar mijn vaders familie toevallig lid van was. Een buurjongen bleek al snel te weten dat ik niet Rooms was (hij was ‘t wel) en maakte hier denigrerende opmerkingen over, waar ik weinig van begreep. Ik snapte in ieder geval niet wat kikvors met protestants te maken heeft: hij noemde mij: “protestantse kikvors”. Maar wat me toch wel erg opviel was het feit dat hij “alles deed wat God verbood”: jatten, tuinen ingaan, fruit pikken, vernielen, vloeken, vieze woorden gebruiken, pesten en dergelijke, maar als ik er dan wat van zei: “Jòh, dat kan toch niet, dat mag toch niet!” kreeg ik als antwoord: “O, ik ga morgen effe biechten en dan is alles weer vergeven!” Ik was totaal verbijsterd. “Zo makkelijk gaat dat toch niet in het leven, dat kán toch de goede manier niet zijn? “

Die pastoors, die de biecht afnamen, zullen denk ik veel hebben moeten aanhoren en vaak gegniffeld hebben, want seks was (en is) voor de kerk een nogal zondig onderwerp. Tot m’n stomme verbazing denkt de nieuwe Protestantse Kerk nu ook weer aan biechten! Daar begrijp ik dus echt niets van!

Overigens: die tien geboden staan in het tweede bijbelboek van het oude testament: Exodus 20 vers 1 – 17, en ook in Deuteronomium 5 vers 6 – 21, lees ze maar eens na (ook als je Rooms bent).

De rest van de geboden zijn trouwens duidelijker en makkelijker te snappen, wat echter niet wil zeggen dat ik er geheel achter sta. Ook met deze resterende geboden klopt er van alles niet. Bijvoorbeeld de “Sabbat” (gebod 4), in ’t Spaans is “Sabado” toch Zaterdag? En in Israël begint de Sabbat toch op vrijdagavond? Waarom is de sabbat dan bij ons op zondag? Hoe kon dit zo fout gaan, hebben ze niet goed gelezen, praatte men niet met elkaar? Ik heb intussen begrepen dat dit later gewoon door de kerk veranderd is. En dat kan dan wel, zo maar?

Nog een bekend gebod:

“Gij zult niet doodslaan” (gebod 6)

Daar kunnen we het allemaal mee eens zijn, toch? Maar de bijbel staat vol met doodslagen en moorden in de naam van het Geloof. God vroeg zelfs een vader (Abraham) om z’n zoon te doden (offeren is toch ook doden?) maar hield hem net op tijd tegen. Dat doe je als God zijnde toch niet? De “inquisitie” van de roomse kerk, leerde ik op de christelijke school, deed niets anders dan “kettens”, die toch eigenlijk niets verkeerd hadden gedaan en ook nog in dezelfde God geloofden, martelen en ter dood veroordelen. Al die kruistochten en oorlogen, vele oorlogen hadden met het (christelijk) geloof te maken, hebben weet ik hoeveel doden gekost. Moet ik een dergelijk “Geloof” dan aanhangen en ook nog serieus nemen? In de nieuwe vertaling staat er trouwens wat anders:

“Pleeg geen moord”.

Dus nu mag je niet moorden maar wel doodslaan? ’t Lijkt me toch sterk dat men daar bij het vertalen niet aan gedacht heeft. ’t Wordt er niet begrijpelijker door. Dan het laatste gebod:

“Gij zult niet begeeren uws naasten huis, gij zult niet begeeren uws naasten vrouw, noch zijnen dienstknecht, noch zijne dienstmaagd, noch.....” moet ik nog verder gaan? (gebod 10).

Als je alleen al de verhalen hoort en leest over bisschoppen, pedofiele en homofiele geestelijken, die van alles uithalen, pastoors die met huishoudsters en parochianen en wat nog meer, het bed in duiken en overal kinderen hebben, die “begeerden” toch wel degelijk. Maar die lui moeten toch het goede voorbeeld geven? Ik heb ooit een missionaris ontmoet in Pakistan. Een zeer prettige man die veel goeds deed en een beste borrel schonk. Maar de Pakistani’s vertelden dat hij hier en daar nogal wat kinderen had. Niks mis mee, maar wel als je een voorbeeldfunctie hebt. “Spiritus promptes est, sed caro infirma” (De geest is gewillig maar het vlees is zwak) zullen we maar denken. Ter hunner verdediging, er staat volgens mij nergens in de bijbel dat je als geestelijke geen vrouw mag hebben, dus ze zouden rustig kunnen trouwen, maar dát mogen ze (in de Roomse kerk) nu juist niet! Hoe kan dat toch? Hebben ze dat zelf maar ingesteld? Maar op welke gronden dan? Nog een gebod:

“Eert uwen vader en moeder”.

Oké, maar ik mis de toevoeging: “tenzij ze je slaan” en ik heb wat slaag gekregen, hoe kan ik dan mijn ouders eren? Ik heb toch niet gevraagd om op deze aarde te komen? Wees trouwens maar niet ongerust, op mijn manier heb ik m’n ouders wel degelijk geëerd, maar

niet altijd. Ik was best gehoorzaam en gedroeg me echt wel netjes, maar ik wens niet geslagen te worden als klein mannetje. Dat gebod is wel erg simpel gesteld.

De Hervormde Kerk

Maar dan “onze” kerk, de hervormde kerk: die is begonnen met Maarten Luther. Hij pikte het niet meer, al die prots en praal en zakkenvullerij van de Roomse kerk: de uitzuigerij van de arme “gelovigen”, de business met de “aflaten”, waarmee je “vagevuur” kon afkopen. Wat ik al vertelde, deze man heeft ook de bijbel uit het Latijn vertaald in het Duits. Dat moet een karwei geweest zijn! En ook nog in ’t geheim! ’s Avonds op z’n kamertje, in een koud kasteel, ik dacht de “Wartburg”. Dit was natuurlijk helemaal tegen de bedoeling van de Roomse kerk, die vooral de mensen onwetend wilde houden en ze alleen vertelde wat ze kwijt wilden.

Maarenigszins onbegrijpelijk: hij was ook antisemitisch, waarom eigenlijk? Omdat de Joden het evangelie niet accepteerden! Maar, dat kon je die mensen toch niet al te kwalijk nemen? Ik kan me daar wel iets bij voorstellen. Als er nu, hier, bij ons een “Jezus” zou opstaan, zou die dan iedereen kunnen overtuigen dat hij “Jezus” was? Dat hijvul maar in! Ook de Islam beschrijft Jezus wél als een profeet, maar niet als de zoon van God.

Ondanks het feit dat men nu de bijbel in het Duits kon lezen, bleven de “Roomsen” beelden in de kerken plaatsen, ervoor knielen en bidden! Waarschijnlijk lazen ze de (Duitse) bijbel helemaal niet, want dat was verboden! Maar dat bidden en knielen voor beelden..... onbegrijpelijk (voor mij), want dat dát niet deugt wordt toch vaak genoeg in de bijbel gezegd, ook in het Latijn!

Die volgelingen van Luther, de “Protestanten”, die dat niet deden en zuiver en recht in de leer waren, die hebben er later trouwens helemaal een rommeltje van gemaakt. In plaats van “samen sterk” tegen de misstanden te staan, hebben we nu: hoe meer kerken hoe meer vreugd: de hervormde of protestantse kerk, de christelijk gereformeerde kerk, de gereformeerde gemeente, “hersteld”, de “vrijgemaakten”, artikel 31, de zevendedagadventisten, de doopsgezinden, de vrijzinnigen, de Jehova’s getuigen en nog veel meer! In de Verenigde Staten hebben ze ook nog: mennonieten (van Menno Simons!), de mormonen, de Pennsylvania Dutch, de Amies, methodisten, baptisten en ik weet niet wie nog meer. De United States hebben bij God trouwens een bijzondere status: Hun president laat God steeds “America blessing”, de rest moet maar zien!

Onlangs, in 2004, zouden de hervormde en de gereformeerde (dus de niet-roomse) kerken van Nederland, na veertig jaar onderhandelen eindelijk samengaan. De “NPK” (de Nieuwe Protestantse Kerk) zou ontstaan! (De “oecumene” was al lang daarvoor mislukt.) Toen ik het las twijfelde ik meteen. Zou deze vereniging, dit samengaan, dan nu wél lukken? Dat kan haast niet, dat kan niet waar zijn. En ja hoor: intussen zijn er al weet ik hoeveel “gemeenten” uitgetreden en die gaan weer op eigen houtje verder en ruziën verder over wat bijbeltekstjes over “genade” en zo. Bijbelteksten, daar draait het meestal om, en dat is ook een belangrijk verschil tussen de Roomsen en de volgelingen van Luther en verdere lui. De Roomsen weten nog steeds niet veel van de bijbel, maar die protestanten, gereformeerden enz. kennen de bijbel vaak als hun broekzak, ze strooien met teksten en weten meestal ook nog precies waar die staan!

Een paar belangrijke teksten voor de “echte” gereformeerden staan in de brieven van Paulus aan de Korinthiers. Daar staat o.a. dat vrouwen hun mond moeten houden in ’t openbaar en dat zij in de kerk hun haren moeten bedekken. En, ja hoor, ook nú nog dragen de (gereformeerde) vrouwen hoedjes in de kerk en mogen vrouwen in de SGP (Staatkundig Gereformeerde Partij) niets te vertellen hebben, wat natuurlijk discriminatie is. Zelf hebben die vrouwen er trouwens geen moeite mee, is gebleken! Blijkbaar vinden die het, nogal

onbegrijpelijk, prima om hun kop te houden als de mannen spreken! Jammer dat “Loezewies” niet bij die partij hoorde.....

Wat die bijbelteksten betreft, lees maar eens wat er precies in die brieven van Paulus staat over het feit dat vrouwen niks te vertellen mogen hebben:

1 Korintiërs 14, vers 34, 35

“Vrouwen moeten gedurende Uw samenkomsten zwijgen. Ze mogen niet spreken, maar moeten ondergeschikt blijven, zoals ook in de wet staat. Als ze iets willen leren, moeten ze het thuis aan hun man vragen, want het is een schande voor een vrouw als ze tijdens een samenkomst spreekt.”

Je houdt het toch niet voor mogelijk dat men dit hedentendage nog serieus neemt? En dan nog 1 Korintiërs 10, vers 5:

“Maar een vrouw maakt haar hoofd te schande wanneer ze met onbedekt hoofd bidt of profeteert, want ze is in dat geval precies hetzelfde als een kaalgeschoren vrouw.”

1 Korintiërs 10, vers 6:

“Een vrouw die haar hoofd niet bedekt, kan zich maar beter laten kaal knippen. Wanneer ze dat een schande vindt, moet ze haar hoofd bedekken.”

Ook in 1 Timoteus 2 staan dergelijke teksten, vers 11:

“Een vrouw dient zich gehoorzaam en bescheiden te laten onderwijzen. Ik (Paulus dus) sta haar dus niet toe dat ze zelf onderwijst of gezag over mannen heeft; ze moet bescheiden zijn.”

Verder staan er ook nog wat kledingvoorschriften voor de vrouw (zie vers 8). Die voorschriften zouden uit het oude testament komen (Exodus) maar daar is dit toch niet zo expliciet te vinden. Maar tóch, bij de kerk van de “gereformeerde gemeente” zie je de vrouwen nog steeds met een hoedje op naar binnen gaan en in de SGP (Staatkundig Gereformeerde Partij) mogen ze niks te vertellen hebben. En dit alles omdat een zekere Paulus zo’n tweeduizend jaar geleden een paar brieven aan de Korintiërs schreef. Wie was die Paulus eigenlijk, wie dacht hij wel dat hij was om dergelijke uitspraken te doen! ’t Zal wel een betweterig macho mannetje geweest zijn.

Er staan nog veel meer, nu tamelijk onzinnige, voorschriften in deze brieven waar ik maar niet op inga, bovenstaande zegt al genoeg! De hier geciteerde teksten zijn overigens uit de nieuwe bijbelvertaling! Intussen dreigt de politieke partij “S.G.P.” geen subsidie meer te krijgen vanwege het hiervoor beschreven feit, dat als discriminatie wordt gezien! Dus, nu het om geld gaat zullen ze wel “water bij de wijn” doen.

Wat moet “God” (als hij bestaat) hier toch allemaal niet van denken? En, hoe kan het dat deze “christelijke geloven” toch nog zoveel volgelingen hebben, zelfs ook intelligente en geleerde volgelingen. Accepteren die dit maar allemaal? Waarom zie ik het zo anders? Als al die mensen zich achter één van die genoemde kerken kunnen scharen, waarom kan ik dat dan niet? Zie ik alles verkeerd? Zijn mijn hersens misschien verschillend? Ben ik te sceptisch, ben ik er te nuchter voor? Hoe kunnen “ze” nu toch zo’n archaisch denkend stelletje mensen volgen? Steken ze willens en wetens hun kop in ’t zand, huichelen ze, volgen ze kritiekloos, schakelen ze hun eventuele twijfels maar uit? Spelen ze toneel? Lopen ze maar achter elkaar aan? Ik moet haast vermoeden van wel, twijfelen doen de meeste, denk ik, toch ook. En tóch... ik weet nog steeds niet wat ik er precies van moeten denken. Zouden ze toch...? Het

spijt me, ik wil wel, maar kan het niet begrijpen. Men moet toch inzien dat dit alles, die verschillende sekten, deze versnippering, deze lappendeken belachelijk is?

De Roomse kerk, die ze zo bekritiseerden is, in ieder geval in Nederland, nog steeds min of meer één blok. Ja, duizend jaar geleden heeft er een “schisma” (scheuring) plaats gevonden (1054). Hier was een lange ruzie aan vooraf gegaan, o.a. over, het is bijna niet te geloven, de “Heilige goddelijke drie-eenheid”, waar ook de Islam problemen mee heeft! “Zijn het er drie, twee of één?” Jongens, had toch liever geprobeerd goed te leven en je te gedragen! Rond het jaar nul was er een “supernovae” te zien die misschien wel de ster van Bethlehem was. In 1054 was er ook een supernovae te zien, waaruit de krabnevel ontstond! Toeval?

Er zijn nu dus meerdere Katholieke kerken: de Rooms Katholieke en de Grieks Orthodoxe kerk! Maar in Nederland is de Roomse kerk nog steeds één blok. Ondanks de 8 mei beweging, die is (helaas?) mislukt, ze zijn nog steeds één kerk. De Engelsen deden het weer anders: ze noemen zich hervormd maar alles ziet er “Rooms” uit. Wel willen ze niets te maken hebben met de paus: de “vertegenwoordiger van Christus” op aarde. Nou daar heb ik wel begrip voor! Vertegenwoordiger van Christus, dus ook van God, agent van iemand die je niet kent en niet kan spreken, waarvan je geen telefoonnummer of e-mailadres hebt, dat is toch wel zeer lastig en vreemd!

Dat vreemde mengsel van Hervormd geloof en, qua uiterlijk, de Roomse kerk van die Engelsen, dat is trouwens te danken (wijten) aan één van onze “eigen” Oranjes: koningstadhouder Willem III, die met Maria Stuart trouwde en daardoor koning van Engeland werd. Willem was Protestants. Ierland was Rooms Katholiek en op een bepaald moment (1690) kwam er “bonje” met het streng katholieke Ierland. Er ontstond een veldslag tussen Willems volgelingen en de Roomse Ieren onder leiding van Willems schoonvader! Leuke schoonzoon! Eerst met je dochter trouwen, dan zoekt hij bonje en gaat vervolgens tegen je vechten! Hoe heette die schoonvader? Juist: Jacob!

Willems leger won (de slag aan de Boyne in Noord Ierland). Het allereenbegrijpelijkste is, dat na zo’n vierhonderd jaar, de protestantse volgelingen van “King Billy” in (Engels) Noord Ierland, deze overwinning nog steeds vieren. Deze volgelingen, de “Orangemen”, houden nog steeds ieder jaar allerlei triomfmarsen, waarbij ze express door de Roomse wijken lopen, waardoor de pissigheid van de Roomse Ieren lekker in stand gehouden wordt. Vooral mee doorgaan, dan weet je zeker dat de kwestie Noord Ierland nooit opgelost wordt!

Andere religies

Als ik nou eens niet in Nederland maar in het middenoosten geboren was? Dan hadden mijn ouders daar toch vrijwel zeker geprobeerd een goede moslim van mij te maken. Of...geboren in India? Dan was ik nu toch een hindoe? Wat ik maar wil zeggen is dat je geloof voornamelijk afhangt van de plaats op aarde, waar je geboren wordt. Wie geeft “onze” kerken dan het recht om het Christelijk Geloof als het enig ware te zien? Hebben al die andere mensen het mis? In naam worden die andere geloven wel getolereerd, maar in werkelijkheid? Men wil met enige moeite wel toegeven dat “Allah” en “Jahwe” in wezen dezelfde God is. Maar elke verdere toenadering is van weerszijden uit den boze. Voor de Islam zijn wij zelfs “kafirs” of “ongelovigen”. Maar ik kan het toch niet helpen dat ik in Nederland geboren ben? En...”wij” en “zij” geloven toch in dezelfde “God”? Waarom gedragen de Islamieten zich toch zoals ze zich gedragen? Waarom hebben moslims zo’n haat tegen het Christendom? Is dat vanwege de kruistochten? In die tijd waren de Christenen inderdaad geen lekkere jongens (nu wel?). En tussen de Islam en de Joden boterde het nog minder. Waarom toch, ze hebben toch aartsvader “Abraham” uit “Ur” (in Irak) gemeen? Trouwens ook in de Islam is grote verdeeldheid, ook daar is weinig eenheid en bestaan er weet ik hoeveel verschillende stromingen. Maar, waarom zijn zij zo onverdraagzaam en vertellen in de moskeeën de meest

verschrikkelijke dingen over de “ongelovigen”, waarmee ze dus ook “gelovige” christenen bedoelen, denk ik. En waarom waren (zijn) de Christenen toch zo tegen de Islam? Waarom toch die kruistochten? Eeuwige haat is toen gekweekt, waar we nu de wrange vruchten van plukken! Maar... het is toch dezelfde God?

Om er meer van te weten ben ik toch maar weer eens in de Koran gaan lezen. “Een verontrustend boek”, zo schreef iemand over de Koran! Nou er staan hier en daar inderdaad bedenkelijke zaken te lezen. Maar vooral is het een onsamenhangend, moeilijk leesbaar boek, er zit weinig verhaal in, ’t is een beetje los zand. Zeker de invloed van de Arabische woestijn! Er worden allerlei mensen uit de bijbel in genoemd, Abraham, Mozes, Jacob, Isaak, Ismaël, Lot, Jezus, Maria enz., zodat je als Moslim eigenlijk ook de bijbel zou moeten kennen om er iets van te begrijpen. Dat het zo onsamenhangend is kan ik wel begrijpen. Volgens de moslims heeft Allah indertijd (14 eeuwen geleden) alle teksten aan Mohammed doorgegeven, maar die laatste kon niet schrijven! Er zijn toen een stuk of dertig mannen geweest die de teksten aanhoorden, uit hun hoofd leerden (!) en daarna voor hem opgeschreven hebben. Later zijn die geschriften (onder andere bestaande uit beschreven geitenvellen) samengevat. En zo is er in de zevende eeuw een “Koran” ontstaan met 114 “soera’s” (hoofdstukken).

Waarom hebben de moslims toch zo’n moeite met de Joden en de Christenen? Nou, dat hadden ze al in de tijd van Mohammed, omdat de Joden toen zijn geschriften (maar hij kon toch niet schrijven?) niet accepteerden! Het zou ook zijn omdat de christenen in de “drie-eenheid” (God, zijn zoon en de heilige geest) geloven. Maar... is het nu nodig om daar zo’n ongelofelijk zwaar punt van te maken? Joden en moslims hebben toch allebei Abraham, de Iraakees, als stamvader? Ik begrijp dat ze in de Koran met de “ongelovigen” niet alleen de “heidenen”, maar ook de Christenen bedoelen, de Joden worden apart genoemd. Wat die drie-eenheid betreft, in de Koran staat letterlijk te lezen:

“Geloof dus in Allah en zijn boodschappers en zeg niet: “Drie (in één). Houd op, dat is beter voor U!” (soera 4-171)

Een ander punt is: Jezus! Volgens de Koran is dat wel een goede profeet, maar niet de zoon van God! In het zelfde koranboek (4-171) staat:

“Voorwaar de Messias, Jezus, zoon van Maria, was slechts een boodschapper van Allah en zijn woord tot Maria gegeven als barmhartigheid van Hem.” En dan nog in 19-35: “Het past niet bij Allah zich een zoon te verwekken.”

Ook staat er nog in 1-162:

“En uw God is één God, er is geen God buiten hem, de barmhartige de genadevolle.”

De Koran heeft trouwens veel moeite met de “ongelovigen”. Ze worden zeer vaak genoemd en het komt er meestal op neer dat er wat ergs met hen moet gebeuren.

“Voorzeker, Allah heeft voor de ongelovigen een vernederende straf bereid.”

Liefde en genegenheid naar de eigen gemeenschap, haat en dood voor de andersdenkenden, strenge straffen voor overspelige (vrouwen) en misdadigers! Niet direct een vriendelijke begripvolle godsdienst. Over dieven, soera 5 : 38:

“En snijdt de dief en dievegge de hand af, als straf voor wat zij misdeden, een voorbeeldige straf van Allah. Allah is Almachtig, Alwijs!”

Inderdaad, in Saoedi Arabië en nog een paar landen, wordt deze straf nog steeds toegepast en ook wordt er nog wel eens een overspelige vrouw gestenigd. De Koran maakt sowieso een duidelijk onderscheid tussen mannen en vrouwen, neem bijvoorbeeld de volgende tekst:

“Vrouwen moeten in hun huizen blijven en een omslagdoek dragen.”

En zo zijn nog veel meer manvriendelijke, vrouwonvriendelijke teksten, zie maar verderop in 4-34! Over de hoofddoekjes van de moslima's en het feit dat vrouwen geslagen zouden mogen worden door hun mannen, is al heel wat te doen geweest. Staat dat in de Koran? Nou, als je goed zoekt kan je er wel wat over vinden, maar om je aan deze onduidelijke regels zo fanatiek te houden? Wat staat er nu behalve de eerder genoemde omslagdoek nog meer over? Niet zo veel! Soera 33-59:

“O Profeet, zeg aan uw vrouwen en uw dochters en de vrouwen der gelovigen dat zij een gedeelte van haar omslagdoeken over (hoofd) laten hangen. Dit is beter, opdat zij mogen worden onderscheiden en niet lastig worden gevallen.”

Dat is toch wel heel wat anders dan die geheel gesluerde en bedekte moslimvrouwen die je in Islamlanden en nu ook in Nederland steeds meer ziet, Maar waarom dan bijvoorbeeld in Turkije nauwelijks? In Istanboel zie je minder hoofddoekjes dan in Amsterdam! “Hoofd” staat tussen haakjes, dat zou op een vertaalprobleem kunnen duiden. Inderdaad, volgens sommigen zou er “borst” moeten staan, het zijn teksten in oud Arabisch die blijkbaar niet zo gemakkelijk te vertalen zijn, dus ik zal er verder maar niet op ingaan.

En dan zouden die mannen hun vrouwen ook nog “zachtjes” mogen slaan! Wat staat er daar eigenlijk over? Het volgende heb ik kunnen vinden in soera 4-34:

“Mannen zijn voogden over de vrouwen omdat Allah de enen boven de anderen heeft doen uitmunten (hm, hm) en omdat zij van hun rijkdommen besteden. Deugdzame vrouwen zijn dus zij, die gehoorzaam zijn en heimelijk bewaren, hetgeen Allah onder haar hoede heeft gesteld. En degenen, van wie gij ongehoorzaamheid vreest, wijst haar terecht en laat haar in haar bedden alleen en tuchtigt haar. Als zij u daarna gehoorzamen zoekt geen weg tegen haar. Waarlijk Allah is Verheven Groot.”

Allah heeft het hier (via Mohammed) dus eigenlijk alleen tegen de mannen, zoals trouwens bijna overal in de Koran. Er was duidelijk geen emancipatiebeweging in die tijd, zo die er in die landen ooit zal komen. Maar die woordjes “*tuchtigt haar*”! Daar kan je van alles onder vatten, ook “zachtjes slaan”? Laten we dat “zachtjes” maar hopen!

Maar ook hier weer mijn vraag: hoe kan het toch dat een verzameling teksten, die zo'n 1400 jaar geleden opgeschreven zijn, nog steeds zo'n enorme invloed hebben? Ik kan er wel weer wat over zeggen, maar een bevredigend antwoord op deze vraag vind ik niet!

Over Bhoedisme en Hindoeïsme zou ik het ook wel willen hebben, maar... ik weet er (nog) te weinig van. Volgens sommigen zijn dat veel “acceptabelere” godsdiensten. Helaas, bij het “Godsdienstonderwijs” dat ik gevolgd heb, is er niet over gerept.... Wat moet “de Heere” (of “Allah”), als hij bestaat, hier toch allemaal wel niet van denken? Hij zaaide wind en verkreeg storm na storm. Hij predikte liefde en verkreeg haat, haat en haat!

De Heere

Wat is dat toch.....ik heb het al enkele malen gehoord: er zijn mensen die plotseling “de Heere zien”. Neem bijvoorbeeld Gert en Hermien. Ik hoor het Gert nog zeggen: “Ik heb de Heere gezien!” Vanaf dat moment zagen ze er “vroom” uit, zongen christelijke liederen, traden op voor godsdienstige “gemeenten”, enfin je kent dat wel, ze gingen op de godsdienstige toer. Ik begon weer te denken en te twijfelen, waarom zien zij de Heere wel en ik niet, zou het dan maar voor sommigen zijn? Zou de “Heere” mij dan toch over ’t hoofd zien? “Velen zijn geroepen, weinigen zijn uitverkoren.” Maar.... het was nep, Gert heeft het later eerlijk toegegeven. Maar allemaal nep kan het niet zijn. Er zijn mensen die zo geroerd en overtuigd vertellen dat ze “de Heere” plotseling gezien hebben dat ik wel aan moet nemen dat het inderdaad zo is. Of... is het toch niet echt? Beelden ze het zich in? Maken ze zichzelf maar wat wijs?

Iemand, een “gelovige” Christen, zei zelfs dat hij een persoonlijke relatie had met God. Maar.... hoe kan je nu een relatie met iemand hebben die je helemaal niet kent, die je nog nooit gezien hebt en die nooit iets terugzegt? Een non beweerde dat ze verliefd was op Jezus! Bij gebrek aan wat anders zeker!

Catherine Keijl, je weet wel, die van de TV, ging ook op zoek naar het geloof, probeerde te weten komen wat die gelovigen nou toch bezielde. Ze stelde directe, openlijke, eerlijke vragen aan allerlei “gelovigen” en ging er steeds dieper op in. Ze kreeg allerlei, voor mij, (en ook voor haar, dat zag je) meestal onbegrijpelijke, antwoorden, maar nooit HET antwoord, nooit het uiteindelijke bevredigende antwoord, waardoor ik zou kunnen zeggen: “O, is dat het, zit het zo! Dat doe ik dus verkeerd. Daarom zie ik ‘de Heere’ niet”.

Nu heeft ook Henny H. “de Heere gezien”. Moet ik dat serieus nemen? In ieder geval meen ik te merken dat hij toch wel twijfelt. “Echte gelovigen twijfelen niet, zij geloven”, zeggen de Christelijken. Of... twijfelen ze toch wél? “Als je iets niet kan begrijpen, moet je het geloven, dat is Geloof.” Ja, dat zal best, maar niet voor mij, ik probeer het toch maar liever te begrijpen! Al die zaken die ik hiervoor aangehaald heb en die ik genoemd heb zouden iedere “gelovige” toch aan ’t twijfelen moeten brengen, maar dat gebeurt nou juist niet Eerder het tegenovergestelde. Ze zullen slechts meewarig glimlachen, zo overtuigd zijn ze van hun eigen gelijk, kijk maar naar ’t zelfvergenoegde, van zichzelf overtuigde smoelwerk van Andries K! Híj weet ’t, híj is gelovig, hij is de baas van de EO en... “geloof je niet? Wat zielig toch, wat erg voor je”. Hij, Andries, hij komt in de hemel, jij ongelovige heiden helaas niet. Moet je maar geloven!

Maar wie, in de Christelijke wereld, houdt zich aan de meest belangrijke tekst uit het, voor hen heilige, nieuwe testament: “*Hebt uw naaste lief gelijk U zelve*”? En welk mens, die een pats voor z’n bol krijgt, keert zijn andere wang naar z’n belager voor nog een kledder? Ja, die tekst uit het oude testament: *oog om oog, tand om tand*, die kennen ze wel. Die houdt men wel aan. Helaas lost die regel echt niets op, kijk maar naar de manier waarop de Joden en de Filistijnen (nu heten ze Palestijnen) met elkaar omgaan.

Ik heb weinig zin om nog verder in te gaan op de vraag of Jezus de zoon van God was, zolang de figuur van God zelf zo vaag en omstreden is. Maar iedereen die een beetje de bijbel kent, moet het toch opgevallen zijn: de God uit het oude testament is wel een heel andere dan de God uit het nieuwe testament. Het lijken wel twee totaal verschillende figuren. In het oude testament besloot God dat iedereen maar moest verzuipen, behalve Noach en z’n familie! In het nieuwe testament is veel meer sprake van een God van liefde! Zijn dat dezelfde Goden?

De Bijbel

Trouwens, de bijbel, zowel het oude als het nieuwe testament, is best een interessant boek, maar moet je daar, op zo'n ingrijpende wijze, een geloof op baseren? Eigenlijk moeten we toch wel blij zijn met de bijbel, het is een van de weinige boeken die ons veel vertellen over "hoe het vroeger was". Dit boek heeft onze taal zeer sterk beïnvloed, we gebruiken honderden uitdrukkingen die, zonder dat we het weten, uit de bijbel komen. Een paar voorbeelden? "Laat deze drinkbeker aan mij voorbij gaan." "Ik was m'n handen in onschuld!" "Een teken aan de wand", "Ben ik mijn broeders hoeder?" Verder vele woorden: "talent", "hof van Eden", "Jakobsladder", "Judaspennig" "paternoster" enz. Ook Latijnse woorden en uitdrukkingen: "Fiat Voluntas", Uw wil geschiede! "Deo volente", (inshala), als God het wil, "Gloria, Hosanna, Halleluja". En zelfs Hebreeuwse woorden: "Mene Tekel", "Manna".

Veel mooie, interessante verhalen komen uit de bijbel, verhalen die volgens mij door overlevering steeds doorverteld zijn en uiteindelijk (behoorlijk aangedikt) opgeschreven en in de bijbel terecht gekomen zijn. Maar... door die overlevering, door dat steeds maar doorvertellen, klopt er natuurlijk veel niet meer, de verhalen zijn veranderd, verdraaid, mooier gemaakt, aangedikt en uiteindelijk samengevoegd tot het boek dat nu de "Bijbel" heet! Een boek waarin ook een heleboel niet klopt! Voorbeelden? Ik noem er wat:

De (enige?) overgebleven zoon van het eerste echtpaar zocht zich een vrouw! Waar kwam die ineens vandaan? Adam en Eva waren toch de eerste mensen? Nam die dus maar z'n zuster (als hij die had) tot vrouw? Wat later (het staat allemaal in Genesis) besloot God dat iedereen maar weg moest, de mensheid deugde ineens niet meer! En dus kwam er een "zondvloed" waarbij iedereen verzoop, behalve de Irakese familie Noach, die deugde blijkbaar wel. Toen het water weer gezakt was, vertrok zoon Sem (uit Irak) richting Israël en kreeg in Kanaän ineens te maken met de Kanaänieten! Waar kwamen die ineens vandaan? Waren die de dans ontsprongen? Zo kan ik nog wel even doorgaan. Neem bijvoorbeeld de evangeliën! Die vertellen allen wat anders: Jezus is in Nazareth geboren, nee toch niet, hij is in Bethlehem geboren! En dan staan er in de bijbel slechts vier evangeliën, vier verschillende verhalen. Maar... er zijn wel véértig evangeliën! Wil je er nog één lezen, dat niet in de bijbel terecht gekomen is? Lees "Het Thomasevangelie" maar. Een Nederlander, prof. Quispel, heeft daar zijn levenswerk van gemaakt!

Bij de EO discussieerden ze ooit over de stelling: "Als God bestaat, waarom is er dan zoveel ellende op de wereld?" Er was iemand die, hoewel gelovig, toch wel sterk twijfelde. Hij zei: "In de bijbel staat: God is goed en God is almachtig. Maar... dat kan dus niet, want als hij goed is dan kan hij niet almachtig zijn, want hij helpt maar weinig mensen en is dus niet almachtig. Als hij almachtig is, is hij niet goed, want dan zou hij iedereen helpen en zou er niet zoveel ellende zijn." Enfin de man zei ook nog dat hij niet NIET kon geloven, dus gevangene van het Geloof was, waar ik trouwens wel enig begrip voor kan opbrengen. In wezen ben ik dat door mijn opvoeding ook: een gevangene, die nu vrij is maar een tikkeltje heimwee naar de gevangenis heeft! Waarom ben ik er anders (soms) nog zo mee bezig?

Uiteindelijk zou de volgende regel (uit de bijbel) grondslag moeten zijn voor alle leefwijzen:

"Wat gij niet wilt dat U geschiedt, doe dat ook een ander niet!"

Ik dacht altijd dat deze zin rechtstreeks uit de bijbel kwam, maar in de nieuwe bijbelvertaling staat in Matteüs 7 : 12:

“Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen. Dat is het hart van de Wet en de Profeten.”

Als iedereen zich daar toch eens aan zou houden.....